

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N^o

I.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 3-го Января — 1836 — Wilno. Piątek. 3-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна, 3-го Января.

ВОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССИЙСКИЙ, ЦАРЬ ПОЛЬСКИЙ.

и пр., и пр., и пр.

Виленскому Военному Губернатору, Гродненскому, Бѣлостокскому и Минскому Генералъ-Губернатору, НАШЕМУ Генералъ-Лейтенанту, Генералъ-Адъютанту Князю Долгорукову 1-му.

Отлично-ревностная служба ваша, примѣрная дѣятельность и неусыпные труды, подъемлемые вами въ исполненіи обширныхъ и многосложныхъ обязанностей, лежащихъ на васъ по управленію вѣренными вамъ Губерніями, обращаютъ на васъ Монаршее Наше вниманіе и признательность. Въ ознаменованіе оныхъ, Всемилостивѣйше пожаловали Мы васъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Нашего Бѣлаго Ора, знаки коего при семъ препровождаю, пребываемъ Императорскою Нашею милостию на всегда благосклонны.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

С. Петербургъ.

6-го Декабря 1835 года.

„НИКОЛАЙ.“

Санктпетербургъ, 26-го Декабря.

Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Святаго Андрея Первозваннаго, Командантъ Санктпетербургской крѣпости, Генералъ отъ Инфантеріи Генералъ-Адъютантъ Сукинъ. Св. Александра Невскаго, Генералъ-Адъютантъ Генералъ-Лейтенантъ, Начальникъ 1-й Гвардейской дивизіи, Ушаковъ; Генералъ-Губернаторъ Западной Сибири и Командиръ Отдѣльнаго Сибирскаго Корпуса, Генералъ-Лейтенантъ Сулима. — Св. Владимира 2-й степени, Генералъ-Адъютантъ Генералъ-Лейтенантъ, Командующій Гвардейскимъ Резервнымъ Кавалерійскимъ Корпусомъ, Графъ Апраксинъ 1-й; Генералъ-Лейтенанты: Начальникъ 2-й Гвардейской Пѣхотной дивизіи Берниковъ, и Командиръ 2-й Гвардейской Пѣхотной бригады Анненковъ 1-й. — Св. Анны 1-й степени: Генералъ-Маіоръ, Командующій Артиллеріею Отдѣльнаго Гвардейскаго Корпуса, Вахмута 1-й; Астраханскій Военный Губернаторъ, Свиты Его Императорскаго Величества Генералъ-Маіоръ Тимирязевъ; того же ордена и степени, Императорскою Короною украшеннаго, Генералъ-Адъютантъ, Генералъ-Маіоръ Князь Лобановъ-Ростовскій 2-й. (Р. И.)

— Въ Именномъ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 14-й день минушаго

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno, dnia 3 Stycznia.

Z BOŻEY ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,
CESARZ I SAMOWŁADCA
WSZECH-ROSSYY, KRÓL POLSKI,
i t. d. i t. d. i t. d.

Wileńskiemu Wojennemu Gubernatorowi, Grodzieńskiemu, Białostockiemu i Mińskiemu Jenerał-Gubernatorowi, NASZEMU Jenerał-Porucznikowi, Jenerał-Adjutantowi Xiążęciu Dołhorukowu 1-mu.

Odnaczająca się gorliwością służba wasza, wzorowa czynność i niezmordowane trudы, podejmowane przez was w wypełnianiu rozległych i rozlicznych obowiązków, spadających na was w zarządach powierzonych wam Guberniami, zwracają na was MONARSZĄ NASZĄ uwagę i wdzięczność. — Na ich okazanie, Najmilszemu mianowaliśmy was Kawalerem Cesarzskiego i Królewskiego Orderu Naszego Orła Białego, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy CESARSKĄ NASZĄ łaską nazawsze przychylni.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEY MOŚCI ręką podpisano:

St. Petersburg.

dnia 6 Grudnia 1835 roku.

„NIKOŁAJ.“

Sankt-Petersburg, dnia 26 Grudnia.

Przez Najwyższe Dyplomata 6-go Grudnia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami orderów: Świętego Andrzeja Apostoła Pierwszego Wezwania, Komendant twierdzy Sankt-Petersburskiej, Jenerał Piechoty, Jenerał-Adjutant Sukin; — S. Alexandra Newskiego: Jenerał-Adjutant Jenerał-Porucznik, Naczelnik 1-ej dywizyi Gwardyi, Uszakow; Jenerał-Gubernator Syberyi-Zachodniej i Dowódzca Oddzielnego Korpusu Sybirskiego, Jenerał-Porucznik Sulima — S. Włodzimierza 2-go stopnia: Jenerał-Adjutant, Jenerał-Porucznik Dowódzca Gwardyi Korpusem Odwodowym Jazdy, Hrabia Apraksin 1-szy; Jenerał-Porucznicy: Naczelnik 2-giej dywizyi piechoty Gwardyi Bernikow, i Dowódzca 2-giej Gwardyjskiej brygady pieszej Annenkow 1-szy — S. Anny 1-go stopnia: Jenerał-Major, Dowódzca Artylleryą Oddzielnego Korpusu Gwardyi Waksmut 1-szy i Astrachański Wojenny Gubernator, Orszaku Jego CESARSKIEY MOŚCI Jenerał-Major Timirazew; tegoż orderu i stopnia Cesarzką Koroną ozdobionego: Jenerał-Adjutant, Jenerał-Major Xiąże Łobanow-Rostowski 2-gi. (R. I.)

— W NAYWYŻSZYM Imiennym ukazie, danym Rządzącemu Senatowi w dniu 14-tym zeszłego Października,

Октября, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображено: по представленному Намъ, чрезъ Государственный Совѣтъ, докладу Правительствующаго Сената о неопредѣленіи къ Начальникамъ губерній чиновниками для особыхъ порученій ихъ родственниковъ, признавъ за благо распространить въ семь отношеній на гражданскую службу правила, наблюдаемыя при опредѣленіи Адъютантовъ къ Военнымъ Генераламъ, Повелѣваемъ: въ дополненіе Свода Уставовъ о службѣ гражданской (Т. III) къ главамъ IV, постановить, чтобы къ Гражданскимъ Военнымъ и Генераль-Губернаторамъ, а равно къ Военнымъ Генераль-Губернаторамъ, ни въ какомъ случаѣ, не были опредѣляемы чиновники для особыхъ порученій изъ ихъ родственниковъ или однофамильцевъ. Правительствующій Сенатъ не оставить учинить къ исполненію сего надлежащее распоряженіе.

— Его Императорское Величество, въ разрѣшеніе бывшихъ въ Государственномъ Совѣтѣ сужденій, касательно вознагражденія Чиновниковъ и Канцелярскихъ служителей, остающихся по случаю сокращенія числа ихъ, или упраздненія самыхъ мѣстъ, за штатомъ, Высочайше соизволилъ на поднесенной Его Величеству меморіи Государственного Совѣта, положить въ 6 день минувшаго Ноября слѣдующую собственноручною резолюцію: „выдавать единовременно годовой окладъ всѣмъ и правила сего держать и впредь.“ (С. В.)

— Въ минувшемъ Августѣ, получено было Г. Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ свидѣніе, что Шацкаго Уѣзда, села Ятунова, помѣщика Нарышкина крестьянинъ Булановъ, найдя въ лѣсу растерзанную его корову, и опасаясь большаго еще вреда отъ звѣря, вознамѣрился убить его или, по крайней мѣрѣ, отучить отъ похищенія, а потому, 9-го Іюня, пошелъ въ лѣсъ съ 12-ти-лѣтнимъ своимъ внукомъ, Іоновымъ. Тамъ внезапно встрѣтили они большаго медвѣдя, который шелъ на нихъ прямо. Булановъ, ободоря внука, хотѣлъ выстрѣлить въ медвѣдя изъ ружья, но кремль осѣкся, и медвѣдь, озлобясь, бросился на крестьянина, схватилъ его лапами и началъ терзать; видя сіе мальчикъ Іоновъ, одушевляемый ободреніемъ дѣда, стремительно кинулся къ нему на помощь съ топоромъ, и первымъ ударомъ разсѣкъ медвѣдю глазъ, вторымъ повредилъ другой, а когда медвѣдь приподнялъ рыло, то мальчикъ, третьимъ ударомъ, разрубилъ попадамъ конецъ носа; послѣ сего, звѣрь хотѣлъ схватить мальчика; но онъ увернулся и началъ рубить его по мордѣ, отъ чего онъ, оставя старика, кинулся на Іонова, но будучи лишенъ зрѣнія, и не имѣя по сему возможности схватить его, съ ревомъ пошелъ въ чащу лѣса; старикъ Булановъ отползъ въ кусты, а мальчикъ далъ знать въ деревнѣ родственникамъ, которыми оказано раненому надлежащее пособіе, ибо онъ получилъ 13 тяжелыхъ ранъ и подорвана у ноги сухая жила, но впрочемъ остался живъ; медвѣдь же, въ 50-ти саженьяхъ отъ мѣста происшествія, умеръ, и по свидѣтельству, оказался мѣрою 2½ аршинъ; рыло изрублено, глаза разсѣчены и конецъ носа пересѣченъ. О семъ происшествіи, Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, представлялъ Комитету Гг. Министровъ, по Положенію коего, 19-го Ноября, Его Императорское Величество Высочайше повелѣть соизволилъ: крестьянскаго мальчика Іонова, за спасеніе жизни крестьянину Буланову, и за рѣшительность его и безстрашіе, наградить серебряною на Владимірской лентѣ медалью, съ надписью: за спасеніе погибавшихъ, для ношенія въ петлицѣ, и о поступкѣ его публиковать въ вѣдомостяхъ. (Сб. II.)

— Въ Коммерческой Газетѣ напечатано обзорнѣе судоходства и торговли при Кронштатскомъ портѣ за 1835 г. Сообщаемъ извлеченіе:

Навигація началась Апрѣля 23-го, окончилась Декабря 4-го. Навигаціонныхъ дней было 226, т. е. отъ поднятія до спуска флага *).

Первый корабль прибылъ Апрѣля 28-го, первый корабль отбылъ Апрѣля 25-го. Послѣдній корабль прибылъ Октября 25-го, послѣдній корабль отбылъ Октября 28-го.

Отъ прошлогодней навигаціи зимовало въ Кронштатѣ 47, въ С. Петербургѣ 13 кораблей. Въ нынѣшнемъ году остались зимовать въ Кронштатѣ 63 корабля. Въ этомъ числѣ не показаны находящіеся на рейдѣ во льду, прибывшіе изъ за границы, 19 кораблей и два приморскія судна, изъ коихъ 9 нагружены товаромъ, 5 продовольственными припасами, 1 углемъ, 1 съ баластомъ; о грузѣ одного не имѣется свидѣній, а изъ четырехъ товары выгружены и по

*) Флагъ при Кронштатскомъ портѣ спускается по совершенномъ замерзаніи залива на пространствѣ до Красной Горки, но рейдъ покрылся льдомъ съ 25-го Октября, и послѣдній корабль прибылъ свободно 25-го Октября, а послѣ 22 кораблей введены въ портъ посредствомъ прорубки льда; 21 корабль и 2 приморскія судна находятся во льду.

зъ власнорѣчнымъ Jego Cesarskiej Mości podpisem, wyrażono: po przedstawioném Nam, przez Radę Państwa, przełożeniu Rządzącego Senatowi, o nieprzeznaczaniu do Zwierzchników Gubernii na Urzędników do szczególnych poleceń ich krewnych, uznawszy za dobre, rozciągając w tym względzie na służbę cywilną prawidła, zachowywane przy naznaczaniu Adjutantów do Wojskowych Jenerałów. Rozkazujemy: W dodatek do Połączenia Ustaw o służbie Cywilney (T. III) w rozdziale IV-tym, postanowić, iżby do Cywilnych, Wojennych i Jenerał-Gubernatorów, a również do Wojennych Jenerał-Gubernatorów, w żadném zdarzeniu nie byli przeznaczani Urzędnicy do szczególnych poleceń z ich krewnych lub imienników. Rządzący Senat nie zaniecha uczynić okółto wypełnienia tego należytego rozporządzenia.

— Jego Cesarska Mość, na rozwiązanie roztrząsań, które zachodziły w Radzie Państwa, względnie wynagrodzenia Urzędników i Kancellaryjnych służących, pozostających, z przyczyny zmniejszenia się służby, albo zniesienia miejsc samych, za etatem, Najwyższy zezwolił na podanym Jego Cesarskiej Mości protokole Rady Państwa, postanowić w dniu 6-tym zeszłego Listopada następującą własnoręczną rezolucją: „Wyplatać jednorazowie roczne wyznaczenie wszystkim, i „prawidła tego trzymać się na przyszłość.“ (G. S.)

— W zeszłym Sierpniu, otrzymał P. Minister Spraw Wewnętrznych, iż włościanin z powiatu Szackiego, wsi Jałtunowa, obywatela Naryszkina, znalazłszy w lesie krowę swą rozszarpaną, i bojąc się większej jeszcze od zwierza szkody, umyślił go zabić, a przynajmniej oduczyć od porywania, i w tym celu 9-go Czerwca, poszedł do lasu z 12-letnim wnukiem Ionowym. Tam niespodzianie spotkali wielkiego niedźwiedzia, który szedł na nich prosto. Bułanow, ośmielając wnuka, chciał do niedźwiedzia strzelić, ale strzelba skrzesiła, a niedźwiedź rozdrażniony rzucił się na włościanina, chwycił go łapami i szarpać począł; widząc to chłopiec Ionow, ożywiony zachęceniemi dziada, szybko rzucił się ku niemu na ratunek z siekierą, i pierwszym ugodzeniem rozciął niedźwiedziowi oko, drugim uszkodził drugie oko, a gdy niedźwiedź nos podjął, chłopiec wówczas, pierwszym uderzeniem rozrąbał na dwie części koniec nosa; po czém zwierz chciał pochwycić chłopca, ale się ten zwinął i zaczął go rąbać po mordzie; porzuciwszy tedy starca, rzucił się niedźwiedź na Ionow, ale pozabawiony widzenia, i dla tego nie mogąc go schwycić, z rykiem poszedł w gęstwinę lasu: stary Bułanow odpetził w krzaki, a chłopiec pobiegł do wsi oznajmić krewnym, którzy dali ranionemu należytą pomoc, gdyż on otrzymał 13 ran ciężkich, i poderwaną miał suchą żyłę, zresztą pozostał w życiu; niedźwiedź zaś, o 50 sążni od miejsca tego wydarzenia, zdechł, i podług zaświadczenia miał 2½ arszynow, nos rozrąbany, oczy rozcięte, i koniec nosa przerąbany. O tém wydarzeniu, P. Minister Spraw Wewnętrznych, przedstawił Komitetowi PP. Ministrów, po którego postanowieniu, 19-go Listopada, Cesarz Jegomość Najwyższy rozkazać raczył: chłopca włościanina Ionow, za uratowanie życia włościanina Bułanowa, tudzież za swą przytomność i śmiałość, nagrodzić medalem srebrnym na wstędze orderu Sw. Włodzimierza, z napisem: *za uratowanie ginących*, dla noszenia w guziku, i postępek jego ogłosić przez gazety. (P. P.)

— W gazecie Handlowej wydrukowano obraz żeglugi i handlu w porcie Kronsztadzskim z 1835-go roku. Udzielamy wyciąg:

Nawigacja rozpoczęła się 23-go Kwietnia, skończyła się 4-go Grudnia. Dni nawigacyjnych było 226, t. j. od podniesienia do spuszczenia bandery *).

Pierwszy okręt przybył 28-go Kwietnia, pierwszy okręt wypłynął 25-Kwietnia. Ostatni okręt przybył 25 Października, ostatni okręt wyszedł 28-go Października.

Z przeszłorocznej nawigacji zimowało w Kronsztadzie 47, w St. Petersburgu 13 okrętów. W tym roku pozostało na zimę w Kronsztadzie 63 okręty. W tej liczbie nie są objęte znajdujące się na rejdzie w lodzie, które przybyły z za granicy, 19 okrętów i 2 statki przymorskie, z których 9 naładowanych towarami, 5 żywnością, 1 węglem, 1 z balastem; o ładunku jednego nie ma wiadomości, a z czterech towary wydławane i po przejrzeniu wypuszczone. — Z liczby o-

*) Bandera w porcie Kronsztadzskim spuszcza się po zupełnym zamrażeniu zatoki na przestrzeni do Krasnej-Horki, ale reйда zamraża 25-go Października, i ostatni okręt przybył dnia 25-go Października, a potem 22 okręty wprowadzono do portu po przerabaniu lodu, 21 okrętów i 2 statki przymorskie znajdują się w lodzie.

досмотръ выпущены.— Изъ числа кораблей, зимующихъ въ Кронштатъ, 18 были проводимы въ море, посредствомъ прорубки льда, но вѣтромъ отнесены къ берегу Красной-Горки, и теперь затерты льдомъ; всѣ сии корабли будутъ проведены въ гавань, посредствомъ прорубки льда.

Самый большой корабль былъ Россійскій, въ 307 ластовъ, а самый малый Норвежскій, въ 11 ластовъ.

Кораблей три раза приходивших было 16; два раза приходили 160 кораблей. Пароходы из Любека сдвигали 20 рейсов, из других мест по два рейса.

Изъ кораблей, имѣвшихъ назначеніе въ Кронштатъ, семь разбились.

Кораблей въ приходѣ съ товаромъ 1,033, съ балластомъ 246, всего 1,279 (въ 1834 г. 1,815); въ томъ числѣ съ продовольственными припасами 214 (въ 1834 г. 822), съ виннымъ спиртомъ 4 (въ 1834 г. 54.) Кораблей въ отходѣ съ товаромъ 1,164, съ балластомъ 97, всего 1,261 (въ 1834 году 1,812).

Приморскихъ судовъ было:

	тов.	бал.	всего.
Въ приходѣ	207	32	239
Въ отходѣ	296	29	325
Зазимовало	1	6	7

Перевозныхъ судовъ съ Россійскими товарами
прибыло изъ С. Петербурга 2,050, въ С. Петербургъ
отошло съ иностранными товарами 1,288.

Для работъ въ гавани употреблено работниковъ, отпущенныхъ штурмами 73,913, шкиперами нанятыхъ 14,826, всего 88,739.

Въ навигацію сего года пассажировъ было:

Въ навигацію сего года пассажирскыя суда.	
Прѣхавш.	Выѣхавш.
Русскихъ	460. 538.
Американцевъ	28. 21.
Англичанъ	254. 269.
Бельгійцевъ	4. 1.
Голландцевъ	20. 29.
Грековъ	1. 5.
Датчанъ	65. 61.
Италіянцевъ	5. 4.
Испанцевъ	— 5.
Неаполитанцевъ	5. 2.
Португальцевъ	1. 1.
Поляковъ	1. 3.
Сардинцевъ	4. 4.
Сицилійцевъ	— 6.
Французовъ	179. 167.
Шведовъ	47. 44.
Разныхъ Герм. влад.	637. 485.
Всего	1,711. 1,645.

Въ томъ числѣ:

на пароходахъ	978.	1,102.
на корабляхъ	733.	543.

(Сѣв. Пз.)

Измаиль, 15-го Ноября.

26 Октября съ вечера сѣверный вѣтръ перемѣнилъ стоявшую здѣсь двѣ недѣли дождливую, теплую и туманную погоду, очистивъ горизонтъ отъ облаковъ, который съ полуночи опять покрылся бѣловатыми облаками, снѣгъ рѣдкій, хлопчатый, медленно падалъ цѣлый день; 28 числа ночью покрылъ совершенно землю, къ разсвѣту облака сжались и потемнѣли, извергая густой снѣгъ, при усилившемся вѣтрѣ; 29-го къ вечеру буря съ метелью уже была жестокая; 30-го почти невозможно было пройти по улицамъ отъ снѣжныхъ сугробовъ. Жестокая, невѣроятная, буря свирѣпствовала трое сутокъ, засыпая округленными льдинами въ видѣ замерзшихъ дождевыхъ капель. 1-го Ноября ночью буря утихла и морозъ, бывшій до 17 градусовъ съ утра, днемъ до половины уменьшился, а на другой день сдѣлалась оттепель и снѣгъ началъ таять; но 3-го Ноября западный вѣтръ перемѣнилъ погоду, мелкій дождь и туманъ въ продолженіи трехъ сутокъ истребилъ большую половину выпавшаго снѣга; съ 6 числа постоянная погода, дни ясные и тихіе, ночью небольшой морозъ, а днемъ солнце растаиваетъ остальный снѣгъ. Буря сія прекратила переправу въ Аккерманъ чрезъ Диѣстровскій лиманъ и отъ того почта опоздала пятью днями. Нѣкоторые купцы получили здѣсь письма, что бывшему на Дунаѣ бурею отъ Сулинскаго гирла до Галаца разбило 17 купеческихъ судовъ, о послѣдствіи же сего несчастія ничего не сообщено. (К. Г.)

Варшава, 23-го Ноября.

Сегодня, т. е. 25-го Ноября 1835 года, здѣсь совершенно былъ печальный обрядъ погребенія Полковника Генеральнаго Штаба *Сливицкаго*, и отдана ему послѣдняя военная почеть.

Судьба назначила ему родиться въ Москвѣ, умереть въ Парижѣ на 35-ти-лѣтнемъ возрастѣ и быть погребеннымъ въ Варшавѣ—почти на половинѣ разстоянія между столицами Россіи и Франціи.

Имя сего храброго и благороднаго Штабъ - О-

kretów, zimujących w Kronsztadzie, 18 było sprowadzono do morza przerabując lod, ale wiatrem odniesione do brzegu Krasney-Horki, i teraz zatarte lodem; wszystkie te okręty będą przeprowadzone do przystani, lod przerabując.

Naywiększy z okrętów był Rassyyski, 307½ łasztów, a naymniejszy Norweskki, 11 łasztów.

Okrętów, które trzy razy przychodziły było 16; dwa razy przychodzących 160. Parochodz z Lubeki odbyły 20 reysów czyli podróży, z innych mieysc po dwa reysy.

Z okrętów, przeznaczonych do Kronsztadu, 7 rozbiło się.

Okrętów, przybyłych z towarem 1033, z balastem 246, w ogóle 1279; (w 1834 r. 1,815): w tej liczbie z zapasami żywności 214. (w 1834 r. 822) z spirytusem winnym 4 (w 1834 r. 54). Okrętów, wyszłych z towarem 1,164, z balastem 97, w ogóle 1,261 (w 1834 roku 1812).

Przymorskich statków było:

	z tow.	z bal.	ogół.
Przybyłych	207	32	239.
Odeszłych	296	29	325.
Zazimowało	1	6	7.

Statków, przewozowych, z towarami Rosyjskimi
przybyło do St. Petersburga 2,050, z St. Petersburga
odeszło z towarami zagranicznymi 1,288.

Do robót w porcie użyto robotników, uwolnionych przez szturmow 73,913, najetych przez Szyprow 14,826, a wszystkich 88,739.

W ciągu nawigacyi tegoroczney passażerów było:
Przybyło. Odjechało.

Rossyan	460	538.
Amerikanów	28	21.
Anglików	254	269.
Belgów	4	1.
Hollandrów	20	29.
Greków	1	5.
Duńczyków	65	61.
Włochów	5	4.
Hiszpanów	—	5.
Neapolitanów	5	2.
Portugalczyków	1	1.
Polaków	1	3.
Sardyńczyków	4	4.
Sycylianów	—	6.
Francuzów	179	167.
Szwedów	47	44.
Różnych Państwa Niemiec	637.	485.
Ogół	1711.	1645.

W toy liczbie :

Na parochodach:		978	1,102.
Na okrętach		753	543.

(P. P.)

Izmait, dnia 15 Listopada.

Dnia 26-go Października z wieczora wiatr północny, zmienił trwającą tu dwa tygodnie, dżdżystą, ciepłą i mglistą pogodę, oczyściwszy z chmur horyzont, który od północy znowu zaciągnęły białawe chmury, śnieg rzadki, plastrowaty, przez cały dzień powoli padał; dnia 28-go w nocy zupełnie pokrył ziemię, na świecie chmury się zeszyły i ściemniały, śnieg gęsty wyrzucając, przy zwiększonym wietrze; dnia 29-go wieczorem, burza z zawiewą była okropna; dnia 30-go nie można było prawie przeysść po ulicach od śniegowych nawiei. Okropna, do wiary nie podobna burza, trwała trzy doby, zasypując półokrągłemi kawałkami lodu w postaci zmarzłych deszczowych kropli. Dnia 1-go Listopada w nocy burza ucichła, a mróz, który zrana do 17-stu stopni dochodził, w dzień zmniejszył się o połowę, a na zajutrz była odliga i śnieg topić się zaczął; lecz dnia 3-go Listopada, zachodui wiatr zmienił pogodę, deszcz drobny i mgła w przeciągu trzech dob, zniszczyły większą połowę spadłego śniegu; od dnia 6-go stateczna pogoda, dni jasne i spokojne, w nocy mróz nie wielki, a we dnie słońce pozostały śnieg spędza. Burza ta zerwała przeprawę do Akkermanu, przez uyscie Dniestru, i ztąd poczta, pięciu dniami się opóźniła. Niektórzy kupcy otrzymali tu listy, że podczas byłey na Dunaju burzy od Sulińskiego uyscia do Galaczu, rozbiło się 17-cie statków kupieckich, o skutkach zaś tego nieszczęścia nie nie doniesiono. (G. H.)

Warszawa, dnia 23 Listopada.

Dzisiaj, t. j. dnia 23-go Listopada 1835 roku, odbył się tu żałobny obrzęd pogrzebienia Półkownika Jeneralnego Sztabu *Slivickiego*; i oddano mu ostatnie honory rycerskie.

Z wyroków przeznaczenia wypadło mu rodzić się w Moskwie, umrzeć w Paryżu w 35-cioletnim roku życia, i być pogrzebionym w Warszawie prawie na połowie odległości pomiędzy stolicami Rosyi i Francyi.

Imię tego walecznego i szlachetnego Oficera Szta-

(1)

фицера, прославленное въ войнѣ противъ Польскихъ матежниковъ отличнымъ мужествомъ въ сраженіяхъ при м. Ливъ и сел. Рогозницѣ, а въ особенности геройскимъ подвигомъ при заженіи Прагскаго моста на Вислѣ, 8-го Августа 1831 года — отнынѣ еще болѣе увѣковѣчивается тою неизреченною милостію, которою Государь Императоръ соизволилъ удостоить память неустрашимаго и вѣрнаго воина.

Сливицкій скончался отъ аневризма, который былъ послѣдствіемъ достопочтенныхъ ранъ, полученныхъ имъ на полѣ брани. Тѣло его, по Высочайшей волѣ, перевезено было сюда изъ Франціи, для погребенія, со всѣми почестями, присвоенными Генеральскому чину, въ мостовомъ прикрытіи, названномъ въ память его геройскаго подвига — *Фортомъ Сливицкимъ*.

Вѣнныя остатки *Сливицкаго* были отпѣты въ Прагскомъ Парафіальномъ костелѣ, по Католическому обряду: сначала монашествующими и бывшимъ духовенствомъ, а потомъ Епископомъ *Кoadьюторомъ* *Плоцкимъ*, *Павловскимъ*, въ присутствіи Г-на Главнocomандующаго Дѣйствующею Арміею, всего Главнаго Штаба, Членовъ Государственнаго и Администратіоннаго Совѣтовъ Царства Польскаго и Чиновниковъ различныхъ Гражданскихъ управленій. Богослуженіе, начавшееся съ 8-ми часовъ утра, окончено было въ 1-мъ по полудни. При семъ случаѣ Каноникъ костела Св. Александра, *Фальковский*, произнесъ приличное надгробное Слово.

Гробъ *Сливицкаго*, по окончаніи погребальнаго обряда, былъ вынесенъ изъ костела Г-мъ Штабъ и Оберъ-Офицерами Генеральнаго Штаба и встрѣченъ при выносіи воинскою почестію. Генераль-Фельдмаршалъ, со всѣми Генералами, Штабъ, Оберъ-Офицерами и класными Чиновниками, лично сопровождалъ его пѣшкомъ болѣе двухъ верстъ за Голензовскую заставу, къ мѣсту, гдѣ начаты уже первоначальныя работы Форты *Сливицкаго*. Погребальное шествіе было соупутуемо военною музыкою, баталіономъ Могилевскаго пѣхотнаго полка и 3-ми орудіями пѣшей Артиллеріи. Впереди несли ордена покойнаго.

По прибытіи въ Фортъ *Сливицкій*, гробъ, при залпахъ артиллеріи и ружейнаго огня, опустили въ нарочно приготовленный на горѣ укрѣпленія склепъ, надъ которымъ, по Высочайшей волѣ Государя Императора, воздвигнется въ скоромъ времени памятникъ покойному. Множество людей обою пола присутствовало при этомъ погребеніи: одни по узамъ родства и приязни, другіе по связямъ службы и оружія воздали сердечную память усопшему герою. (Р.И.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 17-го Декабря.

Министерство всемѣрно старается о введеніи вновь сбереженій расходовъ; слышно, что жалованье большей части высшихъ Чиновниковъ уменьшено будетъ. Впредь не будутъ выдавать при отставкѣ пенсіоновъ, развѣ только въ случаѣ крайней необходимости. Съ другой стороны намѣрены позволить прежнимъ Чиновникамъ имѣть помощниковъ, кои, исполняя ихъ обязанности, могли бы получать награды изъ жалованья своихъ титулярныхъ начальниковъ. Будутъ также сдѣланы новыя постановленія для обезпеченія положенія вдовъ Чиновниковъ. (G. C.)

26-го Декабря.

Его Высоч. Герцогъ Гессенъ-Дармштатскій *Карлъ* выѣхалъ 18-го с. м., изъ замка Фишбахъ въ Вѣну. (A.P.S.Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 17-го Декабря.

Здѣсь сдѣлалось довольно общимъ и весьма правдоподобнымъ то мнѣніе, что Министерство Виговъ, несмотря на столь частыя предсказанія, о его упадкѣ, удержится. Внутренняя тишина, вообще распространяющаяся, не исключая даже и Ирландіи, для него весьма благоприятна. Всѣ однакожъ съ нетерпѣніемъ ожидаютъ открытія Парламента, которое послѣдуетъ 4-го Февраля; поелику все показываетъ, что на сей разъ, трѣніе партій будетъ живѣе и сильнѣе, нежели было прежде. Всего любопытнѣе знать, какую роль играть теперь будетъ *О'Коннелль*.

— Одинъ Американецъ, будучи доволенъ политическимъ поведеніемъ Лорда *Руссела*, прислалъ ему въ подарокъ перстень, въ которомъ задыланы волосы *Вашингтона*.

— Подписка на памятникъ для Графа *Грея*, составляетъ уже 2,000 фунт. стерл. На знатнѣйшей площади Ньюкастля воздвигнута будетъ колонна, а на верху оной поставлена его статуя.

бу, вставленое въ войнѣ противъ Польскимъ бунтовникамъ szczególнѣмъ мужествомъ въ битвахъ под м. Лиувъ и вслѣдъ Рогозницѣ, а надewszystko bohaterскимъ дѣломъ при заженіи моста праскаго на Вислѣ, dnia 8-go Sierpnia 1831-go roku — odtąd więcey się jeszcze uwiecznia tą niewypowiedzianą łaskawością, jaką Cesarz PAN raczył udarować pamięć nieustraszonego i wiernego wojownika.

Slivicki umarł z. aneuryzmatu, który był skutkiem sławnych ran, odniesionych przezeń z pola chwały. Ciało jego, z woli Najwyższej, przewiezione tu było z Francji, dla pogrzebienia, ze wszystkimi honorami, właściwemi randze Jenerała, w szanctu mostowym, dla pamięci jego czynu bohaterskiego nazwanym — *Warownią Slivickiego*.

Zwłoki *Slivickiego* wystawione były w kościele parafialnym prazkim, gdzie się odprawiło i nabożeństwo żałobne katolickim obrzędem, naprzód, przez duchowieństwo zakonne, a potem świeckie. Celebrował Biskup Koadjutor Płocki, *Pawłowski*, w obecności Pana Głównego Dowodzącego Armią Działającą, całego Sztabu Głównego, Członków Rady Stanu i Rady Administracyjnej i Urzędników różnych władz cywilnych Królestwa Polskiego. Nabożeństwo, które się zaczęło o godzinie 8-mej zrana, ukończone o godzinie 1-ey z południa. Proboszcz kościoła Św. Alexandra, X. Kanonik *Falkowski*, miał kazanie pogrzebowe.

Trupa *Slivickiego*, po skończonych obrzędach pogrzebowych, wyniesiona była z kościoła przez PP. Sztab i Ober-Oficerów Jeneralnego Sztabu i spotkana przy wyniesieniu z honorami wojskowemi. Jenerał Marszałek Polny, ze wszystkimi Jenerałami, Sztab i Ober-Oficerami i Urzędnikami klassemi, osobiście ją przeprowadzali, więcey dwóch wiorst za rogatkę Golenzowską, do miejsca, gdzie zaczęło już pierwsze roboty warowni *Slivickiego*. Processya pogrzebowa przeprowadzana była przez muzykę wojskową, batalion półku Mohylewskiego pieszego i trzy działa Artyleryi pieszej. Przodem niesione były orderzy zmarłego.

Po przybyciu do warowni *Slivickiego*, trunę, przy salwach artylleryi i ręcznej broni, spuszczone do przygotowanego w szanctach sklepu, nad którym z woli Najjaśniejszego Cesarza Jegomości, wznieiony będzie w prędkim czasie pomnik zmarłemu. Mnóstwo ludu płci obojey znajdowało się na tym pogrzebie, jedni dla związków rodzeństwa i przyjaźni, drudzy dla związków służby i oręża okazali serdeczną pamięć zmarłemu bohaterowi. (R. I.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 17 Grudnia.

Ministeryum zajmuje się bardzo czynnie zaprowadzeniem nowych oszczędności, słysząc mianowicie o zmniejszeniu płacy wielkiej liczby wyższych Urzędników Stanu. Na przyszłość nie będą dawane pensye odstawkowe, tylko w razie koniecznej potrzeby. Z drugiej strony jest zamiarem dozwolić dawnym Urzędnikom, żądać przydania sobie pomocników, którzyby, wypełniając ich obowiązki, pobierali wynagrodzenie z pensyi swych tytuлярныхъ Zwierzchników. Mają być również ustanowione nowe przepisy dla ustalenia losu wdów po urzędnikach publicznych. (G. C.)

Dnia 26.

Jego Wysokość Xiążę Hessen-Darmstadtzki *Karol*, wyjechał dnia 18 t. m. z zamku Fischbach do Wiednia. (A.P.S.Z.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 17 Grudnia.

Jest tu mniemaniem dosyć powszechnem i wiele prawdopodobieństwa za sobą mającém, że Ministeryum Wigowskie utrzyma się pomimo tylokrotnych o upadku jego przepowiedni. Spokojność wewnętrzna, biorąc ogólnie, bez wyłączenia nawet Irlandyi, jest dla niego bardzo pomyślną wróżbą. Z niecierpliwością jednakże oczekują wszyscy na otwarciu Parlamentu, które w dniu 4-tym Lutego nastąpi; ponieważ wszystko wskazuje, że tym razem, starcie się stronniectw może być żywsze i silniejsze, niżeli dotąd było. Ciekawą jest przedewszystkiem rzeczą: jaką też rolę *O'Connel* odegrać będzie.

— Pewien Amerykanin, będąc zadowolony z politycznego postępowania Lorde *Russel*, przesłał mu w upominku pierścione, zawierający włosy *Washingtona*.

— Podpisy do składki na pomnik dla Hrabiego *Grey*, wynoszą już 2,000 funt. szterl. Na jednym z cenniejszych placów w Newcastle, będzie wystawiona kolumna, z posągami jego na wierzchu.

— Въ Северной Америкѣ приготовляются также къ Морской экспедиціи. Въ Чарлстонѣ строятся три новые парохода, каждый о 12 пушекъ. Сверхъ того вооружаются также тамъ 74-пушечный корабль и два фрегата, кои стояли разснащенными въ пристани. (G.C.)

19-го Декабря.

Военный Англійскій бригъ, отплывшій изъ Мексики съ денежною казною, сказываютъ, потонулъ недалеко Багамъ.

— Одна выходящая въ Калькутѣ газета, уведомляетъ: „Въ землѣ Пешаверъ произошло нѣсколько сраженій. Сирдиръ Гурри Сингъ и Раджа Суджитъ Сингъ съ 12,000 Лагорскаго войска ударили на Гуссейна, Куле, и трехъ другихъ Офицеровъ Владѣтели земли Пешавера, имѣвшихъ 1,000 пѣхоты, 300 конницы и нѣсколько пушекъ. Последніе сражались мужественно и 200 непріятелей положили на мѣсть. Сирдиръ Гурри Сингъ также убитъ; должны однакожь были уступить превлѣстной силѣ. (D.P.)

22-го Декабря.

Ея Величество Королева, по причинѣ легкой простуды, нѣсколько времени не выходила изъ комнаты; теперь будучи совершенно здорова, она могла бы уже выезжать, если бы не была столь дурная погода.

— Лордъ Станлей сѣдлалъ въ Воскресеніе Лорду Мельбурну визитъ, и послѣдній отобѣдавъ у Ихъ Величествъ, вмѣстѣ съ Кабинетными Министрами, съ Графомъ Поццо-ди-Борго, Маркизомъ Конинггемомъ и Бразильскимъ Посланникомъ, намѣренъ выѣхать изъ Брейтона къ Герцогу Ригмонду, въ имѣніе его Гудвудъ.

— Одно изъ посланныхъ въ Гренландію судовъ Дункомбъ, замерзшее было въ Бафиновомъ заливѣ, приблизилось въ Четвергъ къ Аберденширскому берегу у Петергеда. Люди здоровы, но весьма слабы, и отошланы; они напоследокъ получали на день только полфунта хлѣба и кусочекъ говядины. Стужа была столь жестока, что они никогда горячаго не ѣли: ибо мясо тотчасъ замерзало, какъ скоро было сварено. Для сбереженія дровъ варили чрезъ три дня. Капитанъ объявилъ, что судно 40 дней было замерзшимъ. 11-го Ноября удалось ему тронуться; но Абрамъ, Леди-Джане, Дордонъ, Гренвилъ-Бай, Норфолкъ и Гармони остались. Онѣ находились на 70 миль отъ западнаго Материка. Капитанъ Скоффинъ надеется, что и симъ судамъ удастся освободиться ото льда, и плыть на югъ. Изъ экипажа погибшихъ судовъ Мари-Францезъ, Изабелла и Лее, многіе перешли на оставшіяся суда; а четыре изъ нихъ взяты на Дункомбъ. Въ Гуллѣ приняты двѣдѣльнѣйшія мѣры къ отправленію экспедиціи для спасенія замерзшихъ кораблей. (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Франкфуртъ, 22-го Декабря.

17-го Юня Россійскій корабль, А. Демидовъ, шкиперъ Georgio Radetich сталъ на мѣль у Французскихъ береговъ при Ст. Валери; по сему принуждены были, сколь возможно облегчить его грузъ. Согражданинъ нашъ, Д-ръ Рюппель, имѣлъ на семь кораблѣ семь ящиковъ съ различными Египетскими древностями, рѣдкими коллекціями и дорогими астрономическими орудіями, кои употреблялъ онъ нѣсколько лѣтъ въ путешествіяхъ своихъ при вершинѣ Нила. — Г-на Рюппеля уверили, что одну только маловажную часть спасли изъ его сокровищъ, и онъ долженъ былъ покориться печальной своей судьбѣ. Но въ какое онъ и друзья его пришли изумленіе, когда 9-го Декабря Президентъ Аббенвильскаго Societé Royale d'Emulation прислалъ литографическіе рисунки, въ коихъ все собраніе Г-на Рюппеля было изображено, съ невѣрными описаніями и ложнымъ показаніемъ насчетъ пріобрѣтенія сихъ рѣдкостей. (A.P.S.Z.)

АВСТРІЯ.

Вѣна, 19-го Декабря.

Статья, помѣщенная въ нынѣшнемъ Австрійскомъ Наблюдателѣ, относительно перемѣны выбора супруга для Королевы Донны-Маріи-да-Глоріа, подтверждаетъ нѣкоторымъ образомъ прежнія вѣсти, что на мѣсто Принца Саксенъ-Кобургскаго будетъ кто то иной ея мужемъ *).

— Сегодня раздавалъ Императоръ въ тронной залѣ награды разнымъ фабрикантамъ и начальникамъ мануфактурныхъ заведеній въ Австріи, признаннымъ назначенною для сего Коммиссіею присяжныхъ, того достойными. Вообще было ихъ 314; изъ нихъ

*) Помянута статья была изъ Франц. журн. National, по коему будто бы выборъ палъ на Людвига Наполеона сына прежняго Голландскаго Короля.

— W Ameryce Północney czynią także przygotowania do wyprawy morskiej. W Charlestown budują trzy nowe okręty parowe, każdy o 12-tu armatach. Prócz tego przyrządzają tamże jeden okręt 74 ro-działowy i dwie fregaty, które rozbrojone w przystani spoczywały. (G.C.)

Dnia 19.

Bryg wojenny Angielski, który z gotowemi pieniędźmi wypłynął z Mexyku, miał zatonać niedaleko Bahamy.

— Jedna z gazet, wychodzących w Kalkucie, donosi: „Stoczono kilka bitw w kraju Peschawer. Sirdir Hurri Singh i Radszach Sudschit Singh z 12,000 woyska lahorskiego uderzyli na Husseina, Coole i trzech innych Oficerów władcy kraju Peschawer, mających 1,000 piechoty, 300 jazdy i kilka dział. Ostatni walczyli mężnie i 200 nieprzyjaciół trupem położyli. Sirdir Hurri Singh poległ także. Musieli jednak ustąpić przewyższającej sile. (Dz.P.)

Dnia 22.

Królowa Jeymość, od małego przeziębienia chora, przez czas niejaki nie wychodziła z pokojów; teraz będąc zupełnie zdrową, mogłaby już wyjeżdżać, gdyby nie tak zła była pogoda.

— Lord Stanley w niedzielę był z odwiedzinami u Lorda Melbourne, który po obiedzie u NN. Państwa razem z Ministrami Gabinetowemi, z Hrabią Pozzo-di-Borgo, Margrabią Konningham, i Posłem Brazylijskim, miał zamiar wyjechać z Brighton do Xiecia Richmond do majątku Goodwood.

— Jeden z posyłanych do Grenlandyi okrętów, Duncombe, zamarzył był w zatoce Baffińskiej; przybył we czwartek do brzegów hrabstwa Aberdeen w Peterhead. Czładek jest zdrowa, ale bardzo słabi i wynędzniali; w końcu dostawali oni na dzień tylko pół funta chleba i kawałek mięsa. Zimno było tak wielkie, że nie ciepłego nie jedli: gdyż mięso natychmiast, jak tylko zgotowano, zamarzało. Dla oszczędzenia drzewa gotowali co trzy dni tylko. Kapitan powiadał, że okręt przez 40 dni był w lodach zamarzły. Dnia 11-go Listopada udał się mu ruszyć: ale Abram, Lady-Jane, Dordon, Grenville-Bey, Norfolk i Harmony pozostały. Były one o 70 mil od zachodu lądu. Kapitan Scoffin ma nadzieję, że i tym okrętom uda się uwolnić z lodów i popłynąć na południe. Z czeladzi zginionych okrętów Mary-Frances, Isabella i Lee, wielu przeszło na pozostałe okręty; a czterech z nich wzięto na okręt Duncombe. W Hull przedsięwzięto skuteczne środki do wysłania wyprawy dla ratowania zamarzłych okrętów. (A.P.S.Z.)

НИЕМЦЫ.

Frankfort, dnia 22 Grudnia.

Dnia 17-go Czerwca Rossyyski okręt A. Demidow, szypa Georgio Radetich, stanął na mieliznie u brzegów Francyi przy St. Valerie, przez co przymuszony byli, ile można, ulżyć jego ładunek. Ziomek nasz Dr. Rüppel, miał na tym okręcie siedm paków z różnemi egiptskimi starożytnościami, rzadkimi kolekcyami i kosztownymi astronomicznymi instrumentami, których używał przez lat kilka w podróżach swoich w Górnym Nilu. — P. Rüppel zapewniono, że mało znaczącą tylko część uratowano z jego skarbów; musiał więc poddać się smutnemu swemu przeznaczeniu. Lecz w jakim on i przyjaciele jego znaleźli się zdziwieniu, gdy 9-go Grudnia Prezydent Królewskiego Towarzystwa Emulacyi w Abbeville, przysłał litograficzne rysunki; na których cała kolekcyja Pana Rüppel była wyobrażona, z mylnymi opisaniami i kłamliwem doniesieniem o nabyciu tych osobliwości. (A.P.S.Z.)

АВСТРІЯ.

Відець, дня 19 Grudnia.

Артикулъ, умieszczony w dzisieyszym Dostrzegaczu Austriackim, względem zmiany, nastąpioney w wyborze małżonka Królowey Donny Maryi da Gloria, potwierdza niejako poprzednie wieści, że w miejsce Xiecia Sasko-Koburgskiego, kto inny mężem jej będzie *).

— Dnia dzisieyszego rozdawał Cesarz w sali tronowej nagrody różnym fabrykantom i naczelnikom przemysłowych zakładów w Austrii, którzy przez wyznaczoną w tym celu Kommissyą przysięgłych znawców, za godnych uznanem zostali. W ogóle było ich 314;

*) Artikulъ rzeczony, wzięty był w Dostrzegaczu Austriackim z Francuzkiego dziennika National, podług którego miał paść wybór na Ludwika Napoleona, syna byłego Króla Hollenderskiego.

золотыя медали получили 27, въ числѣ коихъ и Графъ *Врбна*; 69 серебряныя, въ числѣ оныхъ Графъ *Сольмъ*; 102 бронзовыя медали, а 116 публичную похвалу.

— Проектъ, поданный Медіоланскимъ и Венеціанскимъ Дворянствомъ, о составленіи Императорской Гвардіи, представленъ на подтвержденіе Императору, въ которомъ вѣрно не будетъ отказано.

— По обнародованной теперь росписи заграничныхъ журналовъ политическаго содержанія на 1836, въ Австрійскихъ владѣніяхъ позволены будутъ все Англіійскіе журналы, какого бы они содержанія ни были; Французскіе же журналы запрещены, выключая: *Messenger*, *Moniteur*, *Moniteur du Commerce*, *Quotidienne*, *Rénovateur*, *Journal de Paris* и *Galignani's Messenger*. Съ удивленіемъ примѣтили, что *Gazette de France* также исключена изъ сей росписи. (G. C.)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 19-го Декабря.

Мониторъ доноситъ, что Пана призналъ Правительство края Новой Гренады.

— Говорили, что двое изъ главнѣйшихъ Парижскихъ журналовъ будутъ соединены въ одинъ; оба принадлежать къ партіи умеренныхъ *tiers-partie*.

— Книгопродавецъ *Лаека* находится теперь въ Лондонѣ, куда онъ приѣхалъ для свиданія съ Княземъ *Канино* (Луціаномъ *Бонапарте*), относительно изданія записокъ сего славнаго мужа, кои, какъ утверждаютъ, составятъ 8 томовъ. 8^а.

— Любопытное дѣло вскорѣ представлено будетъ предъ Судъ издѣшней публикѣ. Баронъ К., вышедшій эмигрантомъ изъ Франціи, нѣсколько времени находился за границею. Возвратясь въ оную (во время имперіи) нашелъ онъ дочь свою за мужемъ за прежнимъ его Камердинеромъ; бракъ сей былъ по любви. Баронъ хотѣлъ оный уничтожить, но это трудно было сдѣлать. Напоследокъ онъ столько успѣлъ, что склонилъ дочь оставить мужа; но въ самый тотъ день, когда положено было это исполнить, мужъ убилъ жену, а потомъ самъ себя лишилъ жизни при колѣбелѣ младенца. Теперь идетъ дѣло, кому послѣ стараго Барона должно достаться имѣніе.

— Съ Графомъ *д'Эспань* прибылъ также во Францію начальникъ шайки *Мутхаго*; ему и нѣсколько другимъ Карлистовскимъ Офицерамъ назначено оставаться въ Метцѣ.

— Здѣсь много говорятъ по министерскимъ гостиннымъ о большихъ проектахъ, замыслаемыхъ въ Министерствѣ Военномъ. Слышно, что военная администрація во всѣхъ отрасляхъ будетъ улучшена, что для сухопутной арміи изданъ будетъ военный уставъ и усовершены нѣкоторыя части обмундированія и продовольствія. Сказываютъ также, что учреждены постоянно Генераль-Инспекторы, и симъ образомъ доставлены будутъ Генераль-Поручикамъ, немогущимъ постоянно заниматься командованіемъ окружныхъ дивизій, выгодныя мѣста. (G. C.)

20-го Декабря.

Учрежденный Правительствомъ для разсмотрѣнія дѣлъ съ островомъ Гаити (Ст. Доминго) Комитетъ имѣлъ уже нѣсколько засѣданій.

— *Quotidienne* сообщаетъ: „Въ политическихъ собраніяхъ ходитъ вѣсти о происшедшемъ недавно въ Совѣтѣ Министровъ жаркомъ спорѣ. Зашли денежные дѣла, а именно относительно приданнаго за Супругою Короля *Леопольда*. Хотѣли, чтобы по сему предмету представить Палатамъ проектъ и чтобы проценты считались со времени подписанія брачнаго договора. Другое денежное дѣло было по случаю совершеннолѣтія Принца *Немурскаго*, для коего должно назначить доходы изъ государственнаго казначейства; предлагали, чтобы Палаты назначили замокъ Рамбулье съ придачею ежегоднаго жалованья по 500,000 ф. и знатныхъ доходовъ съ лѣсовъ. Оба сіи обстоятельства были Министру Финансовъ не по сердцу и онъ противился симъ мѣрамъ, яко несообразнымъ. Но, несмотря на молчаніе большинства членовъ и угрозы Г-на *Гюманна*, что онъ оставитъ свою должность, особа, сдѣлавшая сіи предложенія, при нихъ осталась.“ (D. P.)

23-го Декабря.

Баронъ *Вертеръ* третьяго дня ввечеру, а Князь *Таллейранъ* вчера послѣ обѣда приняты были Королемъ; потомъ Его Величество два съ половиною часа председательствовалъ въ Министерскомъ Совѣтѣ.

— *Мониторъ* сообщаетъ: „Король вчера ввечеру получилъ отъ Герцога *Орлеанскаго* писмо, въ которомъ сей уведомляетъ о прибытіи своемъ 19-го въ Тулонъ. Принцъ выдерживаетъ карантинъ на кораблѣ *Монтебелло* и 25-го поѣдетъ въ Парижъ. По причинѣ претерпѣнныхъ тягостей пути и суровой по-

з тыхъ otrzymało złote medale 27 osób, między które-
mi Hrabia *Wrbna*; 69 medale srebrne, między które-
mi Hrabia *Solm*; 102 medale brązowe, a 116 publi-
czną pochwałę.

— Projekt, podany przez szlachtę Medyolańską i Wenecką, względem utworzenia przybocznej Gwardyi Cesarzaskiej, został przedstawiony pod zatwierdzenie Cesarzskie, które zapewne odmówionem nie będzie.

— Podług ogłoszonego teraz spisu pism zagranicznych politycznej treści, których utrzymywanie na rok 1836 w krajach Austriackich dozwolonem będzie, wszelkie dzienniki Angielskie jakiegokolwiek barwy wiążętości, wolno wpuszczane będą. Dzienniki Francuzkie są wzbronione, z wyjątkiem *Messenger*, *Moniteur*, *Moniteur du Commerce*, *Quotidienne*, *Rénovateur*, *Journal de Paris* i *Galignani's-Messenger*. Uważano z radziwieniem, że *Gazette de France* wyłączone jest także z tego spisu. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 19 Grudnia.

Monitor donosi, że Papież uznał Rząd kraju Nowej Grenady.

— Rozeszła się pogłoska, że dwa z główniejszych dzienników paryżskich mają się połączyć; obadwa należą do rzędu umiarkowanych z *tiers-partie*.

— Księgarz *Ladvoat* bawi teraz w Londynie, gdzie pojechał dla porozumienia się z Xieciem *Canino* (Lucyanem *Bonaparte*), względem wydania Pamiętników tego sławnego męża, które, jak zapewniają, ośm tomów *in octavo* tworzyć będą.

— Ciekawa sprawa będzie nie zadługo zajmowała sądy i publiczność tuteyszą. Baron C. emigrując z Francyi, bawił przez czas niejaki za granicą. Gdy powrócił do kraju (za czasów Cesarstwa), został córkę swoją zaślubioną z dawniejszym kamerdynerem; było to małżeństwo przez skłonność zawarte. Baron chciał je unieważnić, ale to się uczynić nie udało. W końcu dokazał tyle, że skłonił córkę do opuszczenia męża; lecz w sam dzień wykonania tego planu, mąż zamordował żonę, a potem sam sobie odebrał życie przy kolebce dziecka. Teraz toczy się sprawa o spadek po starym Baronie.

— Z Hrabia *d'Espagne*, przybył także do Francyi dowódzca bandy *Mutchacio*; temu i kilku innym oficerom Karolistowskim, naznaczono miasto Metz na miejsce pobytu.

— Mówią tu wiele w salonach ministeryalnych, o wielkich projektach, przysposabianych w Ministerjum wojny. Słychać o ulepszeniach we wszystkich gałęziach wojskowej administracyi, o nadaniu kodexu praw armii lądowej i o udoskonaleniu niektórych części ubioru, uzbrojenia i opatrzenia. Słychać również o ustanowieniu statych Inspektorów Jeneralnych, i o nadaniu tym sposobem, pewniejszego stanowiska Jenerał-Porucznikom, niemogącym się ciągle zajmować dowództwem dywizyi okręgowych. (G. C.)

Dnia 20.

Ustanowiona od Rządu Kommissya do rozpoznania interesów z wyspą Hayti (St. Domingo), odprawiła już kilka narad.

— *Quotidienne* wyraża: „W towarzystwach politycznych rozchodzi się pogłoska o żwawem niedawno przemówieniu się na posiedzeniu Rady Ministrów. Szło o interesa pieniężne, a mianowicie o posag małżonki Króla *Leopolda*. Żądano, aby w tej mierze podano projekt Izbowi, i aby prowizya od posagu rachowała się od czasu podpisania intercyzy ślubnej. Drugi interess pieniężny tyczył się pełnoletności Xiecia *Némours*, dla którego wypadła ustanowić uposażenie z listy cywilnej; proponowano, aby tym celem domagać się od Izby zamku *Rambouillet* z przydanem 500,000 fran. rocznej pensyi i znacznych dochodów z lasów. Obie te okoliczności wprawiły Ministra Skarbu w zły humor; oświadczył się przeciw tym środkom, jako niestosownym. Lecz mimo milczenia większości Członków Rady, i mimo pogroźki Pana *Humann*, iż złoży swój urząd, osoba, która te propozycje uczyniła, obstawała przy nich.“ (D. P.)

Dnia 23.

Baron *Werther* wczorą wieczorem, a Xiąże *Talleyrand* wczorą po południu przwięci byli przez Króla. Potem N. Pan przez półtrzeciej godziny przysiedował na Radzie Ministrów.

— *Monitor* zawiera: „Król wczorą wieczorem otrzymał od Xiecia *Orleńskiego* list, w którym ten uwiadamia o swém przybyciu do Tulonu. Xiąże, odbywszy kwarantannę na okręcie *Montebello*, 25-go wyjedzie do Paryża. Od znośzonych trudów i surowego powietrza był Xiąże w Mostaganie nie zdrów, ale teraz zu-

годы онъ былъ въ Мостаганемъ нездоровъ, но теперь совершенно оправился. — Военный Министръ получилъ отъ Маршала *Клозеля* подробное донесение о многихъ и блистательныхъ сраженіяхъ, которыхъ армія имѣла въ продолженіе сего двадцатидневнаго похода. Мы сообщимъ завтра сіи подробности, а нынѣ ограничиваемся замѣчаніемъ, что солдаты и Офицеры достойно утвердили честь Французскаго имени.

— *Journal de Paris* содержитъ слѣдующее: „Правительство вчера послѣ обѣда получило телеграфическую депешу съ извѣстіемъ, что Французская армія возвращаясь изъ Маскары, прибыла въ Мостаганемъ; но по причинѣ наступившей темноты депеша прервана. — Генераль *Удино* раненъ въ лѣвую лядвю; но пуля прошла сквозь тѣло, не тронувъ кости и не причинивъ никакого особеннаго вреда. — Корабли, привезшіе Принца и свиту его во Францію, отплыли 14 изъ Мостаганема.“

— Маршалъ *Клозель* 7-го ч. с. м. издалъ въ Маскарѣ слѣдующій дневной приказъ: „Солдаты! вы совершенно оправдали мое довѣріе и въ несколько дней достигли назначенной мною вамъ цѣли. 1-го Декабря вы храбро сражались у Сига при рекогносцировкѣ дефилей и въ рвеніи нашемъ вы тотчасъ заняли непріятельскій лагерь, хотя мы къ оному приближились только для того, чтобы узнать оный и число войскъ. — 3-го взяли вы лагерь Эмира, который отъ васъ убѣжалъ и несмотря на личную храбрость, не могъ удержать своихъ войскъ, разсѣявшихся въ горы. Въ тотъ же день, когда вы при Сиди-Эмбуркѣ окружены были многочисленною кавалеріею и выдерживали огонь артиллеріи *Абдель-Кадера*, вы обратили опять въ бѣгство войска его, укрѣпившіяся за естественною защитою и увлеченные благороднымъ порывомъ, тогоже вечера стали въ Габрусь. 4-го Декабря при Уледъ-Сиди-Ибрагимѣ на отрогахъ Атласа атаковали вы пѣхоту Эмира; ваше приближеніе достаточно было, чтобы обратить ее въ бѣгство. 5-го въ несколько минутъ заняли вы сильную позицію, защищаемую большимъ числомъ непріятелей, коимъ вы нанесли значительный уронъ. — Напослѣдокъ 6-го вы вступили въ Маскару побѣдителями, которую Эмиръ оставленный и посрамленный своими, защищать не отважился. Такъ въ несколько дней исчезла предъ вами та сила, которую изображали столь страшною и которой вся слабость обнаружена вашею храбростію. Солдаты, вы сражались предъ глазами Наслѣднаго Принца: онъ и вашъ военачальникъ извѣстятъ Короля о вашихъ блистательныхъ подвигахъ; Франція и Король будутъ вами довольны и доставятъ вамъ заслуженныя награды. (подпис.) Графъ *Клозель*.“

— *Journal des Débats* присовокупляетъ къ предыдущему слѣдующее: Маршалъ *Клозель* приказалъ 7-го обыскать городъ. Найдены огромный магазинъ пшеницы, ячменю, соломы, худыхъ сухарей и значительный запасъ сѣры и селитры. Потерянная въ сраженіи при Мактѣ гаубица, пороховые ящики и лафеты, доставшіеся при томъ походѣ въ руки *Абдель-Кадеру*, были возвращены; нѣсколько Испанскихъ пушекъ были заколочены. 8-го Бей *Ибрагимъ* объявилъ, что Маскара весьма отдаленный пунктъ и требовалъ возвратиться въ Мостаганемъ. Жиды также просили позволенія слѣдовать за арміею. Послѣ сего судьба Маскары рѣшена. Стѣны крѣпости были разрушены; на площадяхъ и въ домахъ положены были горючія вещества, дабы на другой день по выходѣ изъ города войскъ предать оный пламени. — 9-го Генераль *Удино* появился опять на лошади; онъ командовалъ двумя бригадами, пришедшими въ Маскару. Рано поутру войска начали очищать городъ. Прежде всего выступили Ибрагимовы Турки; вслѣдъ за ними Жиды, коихъ съ женщинами и дѣтьми было около 600 душъ. Рѣшеніе вчерашняго дня было въ точности исполнено и съ высоты горы, армія въ послѣдній разъ видѣла городъ Маскару — въ пламени. Послѣ тягостнаго перехода, армія въ 12 часовъ ввечеру прибыла въ Мостаганемъ.“

— Вчера совершенно здѣсь погребеніе Графа *Редера*.

— Съ Испанской границы дошли сюда извѣстія отъ 19, по коимъ Карлисты 17-го снова хотѣли предпринять осаду Стъ-Себастьяна; между тѣмъ однакожъ въ городѣ не слишкомъ сего опасались: ибо гарнизонъ былъ усиленъ и вновь снабженъ провіантомъ. *Sentinelle des Pyrénées* того же дня сообщаетъ слѣдующее: „Въ главной квартирѣ *Дона-Карлоса* ожидаютъ изъ Франціи значительныхъ суммъ, назначенныхъ для уплаты недоимочнаго жалованья, также за лошадей, военные припасы и обмундированіе. Замѣчательно, что всѣмъ доставщикамъ при подачѣ ихъ счетовъ назначенъ одинъ терминъ, въ который въ

полнѣе ма сія добре. Министръ Войны otrzymał od Marszałka *Clauzel* szczegółowe doniesienie o licznych i świetnych utarczkach, które wojsko miało w przeciągu tej, dwudziestu dni, wyprawy. Jutro doniesiemy o jej szczegółach, teraz zaś przestajemy na uwadze, iż żołnierze i oficerowie godnie utrzymali honor francuzkiego imienia.“

— *Dziennik Paryzki* zawiera, co następuje: „Rząd zawczora z południa otrzymał telegraficzną depeszę z uwiadomieniem, że wojsko francuzkie, powracając z Maskary, przybyło do Mostaganu; ale z przyczyny zapadłego zmroku doniesienie przerwane. — Jenerał *Oudinot* raniony w lewe udo; kula przeszła ciałem, nie dotknawszy kości i nie sprawiwszy żadnego szczególnego uszkodzenia. — Okręty, które przywiozły do Francyi Xięcia i jego orszak, wypłynęły 14-go z Mostaganu.“

— Marszałek *Clauzel* 7-go t. m. wydał w Maskarze następujący rozkaz dzienny: „Żołnierze! dostatecznie ziszciliście moje zaufanie, i w kilka dni osiągnęliście cel przeze mnie zamierzony. 1-go Grudnia walczyliście mężnie nad Sigem przy rozpoznawaniu wąwozów, i w zapale swoim wnet opanowaliście nieprzyjacielski obóz, chociaż przybliżyliśmy się do niego dla tego tylko, ażeby poznać oboz nieprzyjacielski i liczbę woysk. — 5-go wzięliście oboz Emira, który uciekał od was i pomimo osobistego męstwa, nie mógł wstrzymać woysk swoich od rozpierzchnienia się w góry. Tegoż dnia, kiedyście pod Sidi-Emburuk otoczeni byli liczną jazdą i wytrzymywaliście ogień artylleryi *Abdel-Kadera*, zmusiliście znowu do ucieczki woyska jego, które się utwierdziły poza naturalnemi warowniami, a potem, uniesieni ślachtetnym zapalem, tegoż wieczora stanęliście w Habrusie. 4-go Grudnia pod Uled-Sidi-Ibrahim, w odnożach Atlasu, uderzyliście na piechotę Emira; samo zbliżenie się wasze dostatecznem było, dla zmuszenia jej do ucieczki. 5-go, w kilka minut, zajęliście mocną pozycją, broniąną przez wielką liczbę nieprzyjaciela, któremu zadaliście wielką stratę. — Naostatek 6-go weszliście zwyciężcami do Maskary, którego Emir, opuszczony od swoich i zawstydzony, nie ośmielił się bronić. A tak w kilka dni znikła przed wami ta siła, którą wyobrażano tak straszną, a której zupełną słabość okazało wasze męstwo. Żołnierze, walczyliście w oczach Xięcia Następcy Tronu. On i Wódz wasz doniesie Królowi o waszych świetnych czynach; Francya i Król będą z was zadowoleni, i obdarzą was zasłużoną nagrodą. (podpisano) Hrabia *Clauzel*.“

— *Dziennik Rozpraw* dodaje do tego, co następuje: „Marszałek *Clauzel* rozkazał 7-go obejrzyć miasto. Znalezione ogromny magazyn pszenicy, jęczmienia, słomy, złych sucharów i znaczny zapas siarki i saletry. Utracona w potyczce pod Makta haubica, wozy prochowe i lawety, które się przy tém obłowie dostały *Abdel-Kaderowi*, zostały odzyskane; kilka hiszpańskich dział było zagwożdżonych. 8-go Bey *Ibrahim* ogłosił, że Masakara jest punkt bardzo oddalony i potrzebował z woyskiem do Mostaganu powrócić. Żydzi także prosili o pozwolenie iść za woyskiem; później los Maskary został rozstrzygnięty. Mury miasta zostały obalone. Na rynkach i pod dziedzińcach pokładzione były rzeczy palne, ażeby nazajutrz po wyściu woysk ich z miasta, oddać je na pastwę płomieni. 9-go *Oudinot* ukazał się znowu na koniu; dowodził dwiema brygadami, które przysły do Maskary. Nazajutrz rano woyska zaczęły oczyszczać miasto. Nasamprzód wyszli *Ibrahimowi* Turcy; tuż za nimi Żydzi, których z kobietami i dziećmi było około 600. Rozstrzygnięcie wczora zostało rzeczywiście spełnione, i z wysokości gór woysko poraz ostatni widziało miasto Maskarę — w płomieniach. Po ciężkim marszu woysko o godzinie 12-tej w nocy przybyło do Mostaganu.“

— Wczora odbył się tu pogrzeb Hrabiego *Röderer*.

— Od granic hiszpańskich nadeszły tu wiadomości pod 19-tym, podług których, Karoliści 17-go znowu chcieli przedsięwziąć oblężenie St. Sebastianu; a tym czasem jednak w mieście nie nazbyt się trwożono: gdyż garnizon był wzmocniony i panowo opatrzony prowiantem. *Sentinelle des Pyrénées* tegoż dnia donosi, co następuje: „W głównej kwaterze *Don Carlosa* oczekują z Francyi znacznych summ, przeznaczonych na wypłatę zaległego żołdu, także na zapłatę za konie, żywność i umundorowanie. Godna uwagi, że wszystkim dostarczycielom przy podaniu przez nich rachunków naznaczony jeden termin, w którym nastąpi i sama wypłata, wła-

точности послѣдуетъ и самая уплата, такъ какъ будто бы деньги въ главную квартиру *Дона-Карлоса* поступали регулярно. Съ другой стороны и доставка вещей въ натурѣ происходитъ съ тою же точностію, что можно объяснить только тѣмъ, что контрабандный торгъ на границѣ ежедневно возрастаетъ и французскія таможи съ нимъ не управятся. Трое знаменитыхъ особъ (въ числѣ коихъ полагаютъ двухъ Англичанъ) имѣли недавно съ *Донъ-Карлосомъ* частыя совѣщанія и нынѣ находятся въ Эстеллѣ, гдѣ они съ Карлистскими Генералами и другими важнѣйшими лицами ведутъ переговоры." (A.P.S.Z.)

БЕЛЬГІЯ.

Брюссель, 9-го Декабря.

Бельгійскіе журналы уведомляютъ, что Г-нъ *Маршалъ* часовой мастеръ и механикъ въ Брюсселѣ, изобрѣлъ новую систему чугунныхъ дорогъ и получилъ на сіе отъ Правительства на 10 лѣтъ привилегію. *Маршалъ* далъ изобрѣтенію своему названіе: *подвижныя дороги*; ибо онѣ движутся вмѣстѣ съ экипажемъ, на сей дорогѣ находящимся. Сія система удобно приспособлена быть можетъ, какъ къ почтовымъ, такъ и приватнымъ экипажамъ и всякаго рода телегамъ. Повозки по сей методѣ устроенныя могутъ также, какъ и нынѣшнія, ходить по всѣмъ путямъ и приводимы быть въ движеніе разнаго рода силою. (G. C.)

21-го Декабря.

Король нашъ въ день своего тезоименитства простилъ 79 солдатъ, присужденныхъ къ наказанію за малые проступки.

— Мы можемъ на вѣрное сказать, пока Германскій Союзъ не признаетъ Бельгіи отдѣльнымъ краемъ, дотолъ никакіе договоры, относительно присоединенія оной къ Германскому таможенному Союзу, не могутъ имѣть мѣста. Но сему признанію должно бы предшествовать совершенное примиреніе ея съ Голландіею. Посланникъ нашъ при Берлинскомъ Дворѣ Г-нъ *Балье* сдѣлаетъ сему Двору сообразныя предложенія. (D. P.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 4-го Декабря.

По новѣйшимъ извѣстіямъ *Капуданъ-Паша* прибылъ на послѣдокъ изъ Архипелага въ Самось; какъ скоро онъ показался, исчезли на сихъ водахъ всѣ корсарскіе корабли. Сказываютъ, что городъ Вати тотчасъ покорился, а бунтовщики, спрятавшись въ горахъ, подали условія договора. Нынѣшній Министръ о семъ еще ничего не упоминаетъ; однакожъ достоверно, что *Вогоридесъ*, коего Султанъ наименовалъ Княземъ острова Самоса, противу чего, какъ извѣстно протестовали Самосцы, былъ два раза призываемъ Высокою Портою; послѣ чего послали тотчасъ Татаръ съ деньгами чрезъ Смирну къ *Капудану-Пашѣ*.

— Изъ лагеря *Резида-Паши* нѣтъ ничего новаго; также изъ Албаніи, Сербіи и Босніи. Виддинскій Паша только донесъ, что Князя *Милоша* принимали съ великимъ отличіемъ, не только Сербскіе, но и Валахскіе подданные.

— Моровое повѣтріе не прекращается. (G. C.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 29-го Ноября.

Новые Министры, не въ состояніи будучи отъратить недостатка денегъ, велѣли продолжать продажу народныхъ имуществъ, хотя прежде, когда они составляли оппозицію, сами противу сей продажи возставали. При семъ не сомнѣваются, что Королева, слѣдуя Совѣту Англійскихъ Виговъ, склонится подтвердить вновь государственную администрацію Князя *Палмеллы* и Г-на *Карвалью*. (G. C.)

ГРЕЦІЯ.

Афины, 20-го Ноября.

Правительство изъ всѣхъ предѣловъ государства получаетъ благоприятныя извѣстія; одни только Клефты не усмирены.

Регулярное Греческое войско имѣетъ 5,148 человекъ, нерегулярное 1,463, жандармовъ 1,351; прибавивъ къ сему 37 человекъ, находящихся при Коммандантахъ, также 43 Офицеровъ, вѣй войска и 150 на половинномъ жалованьи, вся сила составитъ 8,208 человекъ. Изъ 30 Генераловъ и Офицеровъ Штаба, находится 23 Баварца и только 7 Грековъ; изъ 258 Офицеровъ низшей степени 139 Баварцевъ и 119 Грековъ; наконецъ изъ 4,860 Унтеръ-офицеровъ и солдатъ, есть 3,250 Баварцевъ и 1,610 Грековъ. (D. P.)

При нынѣшнемъ номерѣ приложено для Гг. Пренумераторовъ особо напечатанное *Положеніе о Евреяхъ*.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Января 3 д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій*.

снѣ, какъ гдѣбы деньги до главней кватеры *Don-Carlosa* wpływały regularnie. Z drugiej strony i dostawa rzeczy w naturze odbywa się z taką akuracnością, iż można tłumaczyć, że handel kontrabandowy na granicy codziennie wzrasta, a francuzkie komory nie mogą mu zapobiedz. Trzy znakomite osoby (w liczbie których ma być dwóch Anglików) miały niedawno z *Don Carlosem* prywatne konferencye, a teraz są w Estelli, gdzie z Karolistowskiemi Jenerałami i innemi ważniejszymi osobami prowadzą układy." (A.P.S.Z.)

BELGIA.

Bruxella, 9go Grudnia.

Dzienniki Belgijskie donoszą, iż P. *Marchal*, zegarmistrz i mechanik w Bruxelli, wynalazł nowy system kolei żelaznych, i otrzymał na to od Rządu patent swobody na lat 10. P. *Marchal* nadał swojemu wynalazkowi nazwisko „*ruchome koleje*“; koleje te bowiem razem z wozem, który niosą, posuwają się. Zapewniają, że system ten tak do pocztowych, jako też i prywatnych pojazdów, zgoła do wszelkiego rodzaju wozów, z łatwością zastosowanym być może. Wozy, podobne tej nowej metody sporządzone, równie jak dotychczasowe, po wszelkich zwyczajnych drogach i kolejach prowadzone i wszelkiego rodzaju siłą poruszane być mogą. (G. C.)

Dnia 21.

Król nasz w ostatnią rocznicę urodzin swoich ukazał 79 żołnierzy, skazanych na karę za małe wykroczenia.

— Możemy z pewnością twierdzić, iż póki Związek Niemiecki nie uzna Belgii za kraj udzielny, dopóty żadne układy względem przyłączenia się jej do Niemieckiego Związku Celnego nie będą mogły być rozpoczęte. Lecz zupełne pojednanie z Hollandją musiałoby poprzedzić to uznanie. Posel nasz przy Dworze Berlińskim, Pan *Baillet*, ma uczynić Dworowi Pruskiemu stosowne przełożenie. (D. P.)

ТУРСЬЯ.

Konstantynopol, dnia 4 Grudnia.

Podług najnowszych doniesień, *Kapudan-Basza* przybył nareszcie z Archipelagu do Samos. Za jego ukazaniem się na tamtejszych wodach, znikły z nich natychmiast wszystkie okręty Korsarskie. Mówią, że miansto Vathi poddało się natychmiast, a powstańcy, schronieni w górach, podali warunki do układów. *Monitor* tutejszy nie jeszcze o tém nie wspomina; to wszakże jest rzeczą pewną, że *Vogorides*, mianowany przez Sultana Xieciem wyspy Samos, przeciwko czemu protestowali, jak wiadomo, Samioci, był dwukrotnie do Wysokiej Porty powoływany; po czém wystano zaraz Tartarów z depeşami do *Kapudana-Baszy* przez Smirnę.

— Z obozu *Reszida-Baszy*, nie masz nic nowego; podobnie z Albanii, Serwii i Bosnii. Doniosł tylko Basza Widdyn, że Xiecia *Milosza* przyjmowali z wielkim odznaczeniem, nie tylko Serbscy, ale i Wołoscy poddani.

— Zaraza morowa dotąd nie zmniejszyła się tu jeszcze. (G. C.)

PORTUGALIA.

Lisbona, dnia 29 Listopada.

Nowi Ministrowie, nie mogąc inaczej niedostatkowi pieniędzy zaradzić, polecili dalszą sprzedaż dóbr narodowych, chociaż niedawno jeszcze, kiedy sami opozycją tworzyli, jak najmocniej przeciwko tej sprzedaży powstawali. Nie wątpią tu, że Królowa, idąc za radą Whigów Angielskich, znajdzie się skłoną do powierzenia napowrót administracji krajowej Xieciu *Palmelli* i P. *Carvalho*. (G. C.)

ГРЕСЬЯ.

Ateny, dnia 20 Listopada.

Ze wszystkich stron kraju otrzymuje Rząd pomyslnе doniesienia; jedni tylko jeszcze Klefowie nie są spokoyни.

— Woysko regularne Greckie, wynosi 5,148 ludzi; nieregularne 1,463, жандармерья 1,351; do tego przydawшы 37 użytyх przy kommandach placu, tudzież 43 oficerów bez woyska i 150 na pół żołду бѣдѣющихъ, wszystko wyniesie 8,208 ludzi. Z 30 Jeneratów i oficerów sztabowych, jest 23 Bawarczyków, a 7 tylko Greków. Z 258 oficerów niższego stopnia, jest 139 Bawarczyków, a 119 Greków; nakoniec z 4,860 podoficerów i żołnierzy, jest 3,250 Bawarczyków a 1610 Greków. (G. C.)

Przy dzisiejszym Nrze przyłączona jest dla PP. Prenumeratörów osobno wydrukowana *Ustawa o Żydach*.